

Erityisresurssit suorituskykyinä -koulutuspaketti

Ohjaajan opas

Mikä?

Erityisresurssit suorituskykyinä -koulutuspaketti tarjoaa perustiedot Suomen kansainvälisen pelastustoiminnan erityisresursseista (rauniopelastusmuodostelma USAR, teknisen avun tukiryhmä TAST, pelastustoimen meripelastusryhmä MIRG), niiden suorituskyvyistä ja siitä, miten niitä voitaisiin hyödyntää kansallisessa pelastustoiminnassa.

Koulutuspaketti on koottu Palosuojelurahaston rahoittamassa Erityisresurssit suorituskykyinä (ERSU) -hankkeessa, jossa tavoitteena oli tuottaa suorituskykyluokittelu ja -kuvaukset sekä levittää tietoa erityisresursseista, suorituskyvyistä ja siitä, miten niitä voidaan kansallisessa pelastustoiminnassa hyödyntää.

Koulutuspaketin läpikäyminen kestää enintään noin kolme tuntia.

Kenelle koulutuspaketti on suunnattu?

Koulutuspaketin tarkoituksena on lisätä mahdollisuuksia hyödyntää kansainvälisen pelastustoiminnan osaamista, henkilöstöä ja kalustoa nykyistä paremmin kansallisessa valmiudessa ja varautumisessa. Hyödyntäminen kotimaan onnettomuustilanteissa vaatii tietoa siitä, mitä tarvitaan ja mitä on tarjolla. Näin ollen koulutuspaketti on suunnattu hyödyntämisen helpottamiseksi pelastuslaitosten, vapaaehtois- ja sopimuspalokuntien ja hätäkeskusten henkilöstölle.

Ohjeellinen ohjelma

Koulutuksen avaus (noin 15 min)

Pelastustoimen erikoiskoulutettu meripelastusryhmä MIRG (noin 10 min)

Teknisen avun tukiryhmä TAST (noin 30 min)

TAUKO 15 min

Rauniopelastusmuodostelma USAR (noin 35 min)

TAUKO 15 min

Ryhmätyöskentely (enintään noin 60 minuuttia)

Koulutuksen päätös (noin 10 min)

Ohjeistus ohjaajalle

Koulutuspaketin aineisto on suunniteltu läpikäytäväksi ohjatusti. Koulutuspaketti sisältää videoidut luennot erityisresursseista ja niiden suorituskyyvistä sekä ryhmätehtävän liittyen erityisresurssien hyödyntämiseen paikallisesti/alueellisesti.

Ohjaajan tehtävän on huolehtia luentovideoiden esityksestä sekä vetää ryhmätyöosuus.

Koulutuspaketin luennot toimivat myös yksittäisinä osina. Erityisresurssien tuntemisen näkökulmasta on kuitenkin hyödyllistä käydä ne kaikki läpi.

Aineisto soveltuu myös itseopiskeluun.

Etukäteisvalmistelut

- Varmista, että koulutustilassa on toimiva äänentoisto ja videotykki
- Printtaa osallistujille "Hyödyllisiä lyhenteitä" -paperi
- Printtaa "Kansainväliseen toimintaan koulutettujen erityisresurssien suorituskyyluokittelu ja -kuvaukset" -selvityksiä yksi per ryhmä (ks. ryhmätyöohjeistus)
- Varaa ryhmätyötä varten myös fläppipaperia, fläppitauluja/teippiä seinälle laittamiseen, tusseja
- Ryhmätyön ryhmät voi tehdä etukäteen

1. Koulutuksen avaaminen

- Osallistujien toteaminen / esittelykierros tarvittaessa
- Koulutuksen sisältö, tavoitteet ja esittely ERSU-hankkeesta yleisesti diaesityksessä "Aloitus"
- Voit kerrata vielä koulutuksen oppimistavoitteet: koulutuspaketin läpikäytyään osallistuja osaa:
 - o Nimetä kansainväliseen pelastustoimeen suunnatut erityisresurssit
 - o Kertoa erityisresurssien (USAR, TAST, MIRG) suorituskyyvistä
 - o Nimetä tilanteita, joissa erityisresurssien suorituskyyvyt voivat tukea pelastustoimintaa
 - o Valita erityisresurssien suorituskyyjä eri onnettomuustilanteiden hoitamiseen
- Voit ohjeistaa kuulijoita ennen videon käynnistämistä pohtimaan jo valmiiksi, miten erityisresursseja voisi käyttää kansallisesti, sillä tätä pohditaan ryhmätyövaiheessa
- Näytä video: Aloitus

2. Erityisresurssit suorituskykyinä -luennot

- Erityisresurssit suorituskykyinä -luennot on jaettu kolmeen osioon:
 - Pelastustoimen meripelastusryhmä MIRG
 - Teknisen avun tukiryhmä TAST
 - Rauniopelastusmuodostelma USAR
- Esitä luennot. Läpikäynnin järjestys on valinnainen.
- HUOM! Muista tauot (ks. ohjelmaehdotus)!

3. Ryhmätyö

- Kokonaiskesto: enintään 1h, riippuen osallistujien määrästä ja valitusta työskentelytavasta
- Etukäteisvalmistelut
 - Osallistujat pyritään jakamaan noin 4 - 5 henkilön ryhmiin
 - Materiaalit: fläppipaperia / -tauluja, tusseja, printattuja "Kansainväliseen toimintaan koulutettujen erityisresurssien suorituskykyluokittelu ja -kuvaukset" -selvityksiä
- Työskentelyn tavoite:
 - osallistujat haastetaan pohtimaan aiemmin kuulemaansa ja soveltamaan käytäntöön ja käytännön onnettomuustilanteisiin erityisresursseista saamaansa tietoa.
 - osallistujilla on käytössään apuna ERSU-raportti, jossa yksityiskohtaisempaa tietoa erityisresurssien suorituskyvystä -> raportin hyödyntäminen paitsi ryhmätyöskentelyssä herättää mielenkiintoa tutustua siihen tarkemmin koulutuksen jälkeen.

3.1. Tehtävänanto ryhmille (5 min)

- Millä tavoin tämän kuullun perusteella kansainvälisen pelastustoiminnan erityisresursseja (USAR / TAST / MIRG tai kaikki näistä) voisi hyödyntää eri skenaarioissa?
- Miten erityisresurssien suorituskyky voisi auttaa / tukea toimintaa annetuissa tilanteissa? Mitä lisäarvoa ne tuottavat?
- Ohjeistetaan kirjamaan huomiot ylös fläpeille, neuvotaan tekemään se siten että jokainen kykenee kertomaan muille oman ryhmänsä ajatuksia.
- Skenaariot (kullekin ryhmälle annetaan omansa). Ryhmää pyydetään myös määrittelemään itse skenaarion perustiedot tarkemmin.
 - metsäpalo, suuri, pitkäkestoinen
 - sortuma, suuri, liikekeskus, ihmisiä sisällä
 - sortuma, suuri, kaivos, ihmisiä sisällä
 - liikenneonnettomuus, maan alla, suuri
 - jokin muu, mikä?

- Erityisresurssien vasteaika skenaarioissa 3 h.
- Ryhmät sijoitetaan eri puolille opetustilaa työskentelemään.
- Ryhmille jaetaan työskentelyn tueksi myös ERSU-raportti.

3.2 Työskentelyaika (20 min)

- Tässä tehtävässä painotetaan erityisresurssien suorituskyvyn mahdollisuuksia. Mikäli keskustelu linkittyy hyödyntämisen haasteisiin, ohjataan ryhmää miettimään, miten tunnistetut / havaitut haasteet voidaan ratkaista.
- Jos ryhmä saa skenaarionsa käsiteltyä nopeammin, ohjataan ottamaan useampi skenaario pureskeltavaksi.

3.3 Yhteenveto

- Yhteenvedossa olennaista on tuoda osallistujien näkemyksiä, ideoita ja pohdintoja esiin - ei ole valmiita oikeita tai väriä vastauksia.
- Yhteenveto voidaan tehdä kolmella eri tavalla, ehdotukset alla. Joka tapauksessa ryhmien tuotokset on tärkeä koota yhteen.

Vaihtoehto 1: yhteinen läpikäynti noin 30 min.

Kun ryhmät ovat käyneet läpi kaikki tuotokset, kokoonnutaan yhteen. Jokainen ryhmä esittelee vuorotellen muille omat skenaarionsa. Osallistujilta kysytään:

- mitä erityisresurssija onnettomuustilanteessa voisi hyödyntää?
- mitä erityisresurssin suorituskykyjä erityisesti voisi hyödyntää?
- mitä lisäarvoa ne toisivat?
- Heräsikö muita kysymyksiä, kommentteja?
- Millaisia muita skenaarioita juuri tällä alueella voisi olla, joissa erityisresurssien suorituskyvystä olisi hyötyä?

Vaihtoehto 2: Learning Cafe 20 min + yhteinen yhteenveto 15 min

Ryhmän tulokset käydään läpi learning cafe -menetelmällä. Tällöin jokaisesta ryhmästä jää yksi henkilö esittelemään oman ryhmän tuotoksen, ja muut kiertävät kuulemassa toisten ryhmien koonnin. Tässä tapauksessa tulee käydä vielä koko ryhmän yhteinen yhteenveto, jossa käydään vielä läpi seuraavat kysymykset:

- Heräsikö muita kysymyksiä, kommentteja?
- Millaisia muita skenaarioita juuri tällä alueella voisi olla, joissa erityisresurssien suorituskyvystä olisi hyötyä?

Vaihtoehto 3: Gallery Walk 20 min + yhteinen yhteenveto 15 min

Tämä työskentelymuoto edellyttää vähintään 16 osallistujaa. Työskentelyosion jälkeen ryhmät* koostetaan / on koostettu uudelleen niin, että jokaisessa ryhmässä on (ainakin) yksi jokaisesta alkuperäisestä ryhmästä. Uudet ryhmät jakautuvat edellisten ryhmien "työpisteisiin" ja fläppien eteen. Se uuden ryhmän jäsen, joka on ollut aikaisemmin tässä ryhmässä, selittää sisällön uudelle ryhmälle. Sen jälkeen ryhmät siirtyvät seuraavan ryhmän tulosten äärelle, ja joku tätä laatimassa ollut selittää sisällön, kunnes ovat käyneet jokaisen ryhmän läpi. Näin jäsenet saavat selittää alkuperäisin ryhmänsä tulokset toisilleen.

Lopuksi tulee käydä vielä koko ryhmän yhteinen yhteenveto, jossa käydään vielä läpi seuraavat kysymykset:

- heräsikö muita kysymyksiä, kommentteja?
- Millaisia muita skenaarioita juuri tällä alueella voisi olla, joissa erityisresurssien suorituskyvystä olisi hyötyä?

*Esimerkki ryhmäjaottelusta Gallery walk

Työskentelyosio			
Ryhmä 1	Ryhmä 2	Ryhmä 3	Ryhmä 4
Alfa 1	Beta 1	Charlie 1	Delta 1
Alfa 2	Beta 2	Charlie 2	Delta 2
Alfa 3	Beta 3	Charlie 3	Delta 3
Alfa 4	Beta 4	Charlie 4	Delta 4
Purkuosio			
Ryhmä 1	Ryhmä 2	Ryhmä 3	Ryhmä 4
Alfa 1	Alfa 2	Alfa 3	Alfa 4
Beta 1	Beta 2	Beta 3	Beta 4
Charlie 1	Charlie 2	Charlie 3	Charlie 4
Delta 1	Delta 2	Delta 3	Delta 4

4. Koulutuksen päätös

- Mahdolliset muut kysymykset, kommentit
- Osallistujien kiittäminen osallistumisesta
- Palautetta ja kysymyksiä voi lähettää myös osoitteeseen cp@pelastusopisto.fi